

ACCOUNTING AS A MECHANISM FOR ENSURING THE CREDIBILITY OF ECONOMIC INFORMATION

CONTABILITATEA CA MECANISM DE ÎNCREDERE A INFORMAȚIEI ECONOMICE

JORA Alexandra, studentă, specialitatea: Contabilitate

Academia de Studii Economice din Moldova, Republica Moldova,

Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61

e-mail autor: alexandra.jora.4tdt@ase.md

Abstract: *This paper examines the role of accounting in enhancing the credibility of economic information within an entity. In the current economic environment, marked by uncertainty, competition and increasing reporting requirements, users of accounting information need not only data, but also confidence that such data are accurate, relevant and verifiable. The purpose of this research is to highlight the way in which accounting contributes to building trust in figures through supporting documents, double-entry bookkeeping, trial balance, internal control and financial reporting. The study is based on the analysis of specialized literature and normative sources in the field of accounting. The results show that accounting information becomes credible when it is produced according to clear rules, supported by documentary evidence and subject to verification procedures. Therefore, accounting should be regarded not only as a technical process of recording economic operations, but also as an important mechanism that transforms raw data into useful and trustworthy information for decision-making.*

Key words: *accounting, economic information, credibility, financial reporting, supporting documents, internal control*

JEL CLASSIFICATION: M41, M42

Introducere. În activitatea oricărei entități economice, deciziile privind utilizarea resurselor, controlul cheltuielilor, evaluarea rezultatelor și planificarea dezvoltării se bazează pe informații. Totuși, simpla existență a unor date nu este suficientă pentru fundamentarea unor decizii corecte. Pentru a fi utile în practică, informațiile trebuie să fie clare, relevante și, mai ales, credibile.

Contabilitatea ocupă un loc central în sistemul informațional al entității. Ea nu se limitează la simpla înregistrare a operațiunilor economice, ci contribuie la colectarea, prelucrarea, sistematizarea și prezentarea informațiilor privind patrimoniul, datoriile, veniturile, cheltuielile și rezultatele financiare. Prin intermediul contabilității, datele primare sunt transformate în informații utile pentru conducere, parteneri și alți utilizatori interesați.

Actualitatea temei este determinată de faptul că, în prezent, simpla existență a unor cifre nu mai este suficientă. În condițiile unui mediu economic marcat de cerințe sporite de raportare, transparență și responsabilitate, utilizatorii informației economice sunt interesați nu doar de valorile prezentate, ci și de măsura în care acestea reflectă fidel realitatea economică. O informație lipsită de suport documentar sau insuficient verificată poate afecta procesul decizional și poate diminua încrederea utilizatorilor interesați față de situația economică a entității (Legea contabilității și raportării financiare nr. 287/2017).

Scopul cercetării constă în evidențierea modului în care contabilitatea contribuie la credibilitatea informației economice. Pentru realizarea acestui scop au fost stabilite următoarele obiective:

examinarea opiniilor din literatura de specialitate privind rolul contabilității în procesul informațional;

analiza principalelor mecanisme contabile care contribuie la formarea încrederii în cifre;

formularea concluziilor referitoare la importanța contabilității în reducerea incertitudinii și consolidarea transparenței.

Analiza literaturii de specialitate. În literatura de specialitate, contabilitatea este analizată nu doar ca un sistem de evidență, ci și ca un limbaj al activității economice. Prin intermediul ei, faptele economice sunt identificate, măsurate, înregistrate și comunicate într-o formă care poate fi utilizată atât de persoanele din interiorul entității, cât și de utilizatorii externi. Din această perspectivă, utilitatea contabilității depinde direct de calitatea informației pe care o produce (Bărbăneagră et al., 2020; Ionașcu, 2003).

Informația contabilă nu este valoroasă doar prin conținutul său numeric, ci și prin rigoarea regulilor după care este construită. Tocmai această rigoare face posibilă transformarea faptelor economice într-o reprezentare cronologică și explicită a realității economice (Ionașcu, 2003).

Literatura de specialitate ce sta la baza contabilității evidențiază procedeele specifice metodei contabilității, precum: bilanțul, contul contabil, dubla înregistrare, balanța de verificare în asigurarea exactității și coerenței informației contabile. Aceste elemente nu au doar caracter tehnic, ci și funcțional, deoarece contribuie la organizarea și verificarea datelor economice (Bărbăneagră et al., 2020; Nedeștea, 2019).

Ținând cont de informațiile prezentate în literatura de specialitate, la rândul său, Legea contabilității și raportării financiare nr. 287/2017 are o contribuție esențială în definirea credibilității informației contabile. Organizarea contabilității pe baza unor reguli clare, întocmirea și păstrarea documentelor justificative, precum și respectarea cerințelor de recunoaștere, evaluare și prezentare a elementelor contabile creează cadrul necesar pentru obținerea unei informații comparabile și verificabile (Legea contabilității și raportării financiare nr. 287/2017; Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, 2013).

Se poate observa că literatura de specialitate tratează frecvent rolul contabilității în furnizarea informației economice, însă accentul asupra funcției sale de validare este formulat mai rar în mod explicit. Astfel, interesul față de tema selectată pentru cercetare se datorează rolului contabilității.

Metodologia de cercetare. Lucrarea are un caracter teoretic și se bazează pe analiza surselor bibliografice și normative relevante pentru tema aleasă. Alegerea acestei abordări este justificată de obiectivul cercetării, care nu urmărește măsurarea unui fenomen prin instrumente statistice, ci explicarea mecanismelor prin care contabilitatea susține credibilitatea informației economice.

În elaborarea lucrării au fost utilizate următoarele metode de cercetare, și anume:

analiza bibliografică. Au fost examinate lucrări de specialitate din domeniul contabilității cu accent pe contribuțiile care tratează rolul informației contabile, structura sistemului contabil și relația dintre reguli, documente și calitatea informației (Bărbăneagră et al., 2020, Ionașcu, 2003, Bajan et al., 2023).

analiza normativă, prin consultarea cadrului legal și metodologic aplicabil contabilității - Legea contabilității și raportării financiare nr. 287/2017. Această metodă a permis evidențierea condițiilor formale în care este produsă și prezentată informația contabilă.

metoda analitică, prin examinarea separată a principalelor componente care contribuie la fundamentarea informației economice: documentele justificative, dubla înregistrare, balanța de verificare, situațiile financiare și controlul intern.

metoda sintezei, prin reunirea ideilor desprinse din sursele doctrinare și normative într-o viziune unitară asupra rolului contabilității. În completare, metoda comparativă a fost utilă pentru evidențierea diferenței dintre simpla existență a unor date economice și existența unor informații contabile credibile, adică informații documentate, prelucrate conform regulilor și supuse verificării.

Rezultatele obținute. Cercetarea efectuată cu privire la credibilitatea informației contabile, arată că încrederea în cifrele prezentate de o entitate nu apare în mod spontan și nu se bazează exclusiv pe precizia calculului, ci ea se formează prin funcționarea unui ansamblu de mecanisme contabile care transformă datele brute în informații ordonate, verificabile și utile pentru decizie, prezentate în Figura 1.

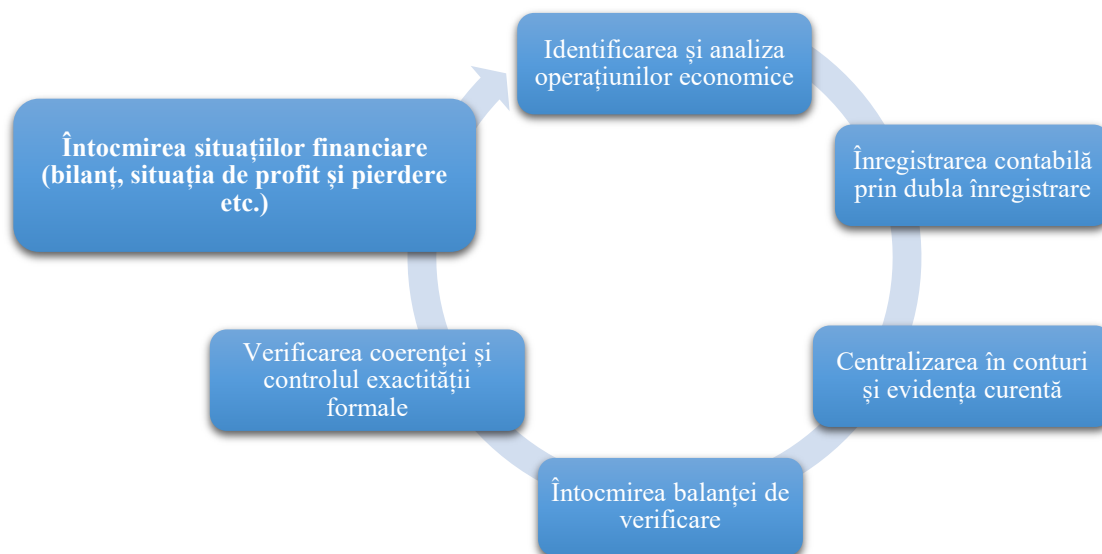

Figura 1. Circuitul informației contabile

Sursa: elaborată de autor în baza literaturii de specialitate (Bărbăneagră et al., 2020; Nedeița, 2019; Ionașcu, 2003).

Așa cum se observă în Figura 1, credibilitatea informației contabile se construiește gradual, prin intermediul unui circuit informațional bine structurat. Fiecare componentă a acestui circuit are un rol distinct, dar complementar, în transformarea faptelor economice în informații relevante și fidele. Prin urmare, analiza mecanismelor care intervin pe parcursul acestui proces permite evidențierea factorilor ce condiționează calitatea și încrederea acordată informației contabile.

Un prim mecanism esențial îl reprezintă *documentele justificative*. Orice operațiune economică trebuie să fie confirmată prin documente precum facturi fiscale, bonuri fiscale, ordine de plată, extrase bancare sau procese-verbale. Aceste documente au rolul de a dovedi realitatea operațiunilor și de a oferi baza legală a înregistrărilor contabile. În lipsa lor, cifra contabilă rămâne nefundamentată, iar credibilitatea informației este afectată (Bărbăneagră et al., 2020; Legea contabilității și raportării financiare nr. 287/2017).

Al doilea mecanism important este *dubla înregistrare*. Aceasta reprezintă una dintre particularitățile fundamentale ale contabilității și asigură reflectarea fiecărei operațiuni în cel puțin două conturi corespondente. Dubla înregistrare nu are doar o funcție tehnică, ci și una logică și de control, întrucât permite verificarea coerenței înregistrărilor și menținerea echilibrului contabil. Prin faptul că fiecare operațiune este surprinsă din două perspective complementare, se reduce riscul unor omisiuni sau erori și se consolidează consistența informației rezultate (Bărbăneagră et al., 2020; Nedeița, 2019).

În strânsă legătură cu aceasta se află *balanța de verificare*. Rolul ei este de a sintetiza rulajele și soldurile conturilor și de a permite verificarea exactității formale a înregistrărilor contabile. Balanța nu elimină toate tipurile de erori, dar oferă un instrument important de control intern, prin care pot fi sesizate dezechilibre sau neconcordanțe înainte de întocmirea situațiilor financiare (Bărbăneagră et al., 2020).

Un alt rezultat important al analizei vizează rolul *situațiilor financiare*. Acestea reprezintă forma sintetizată și accesibilă în care informația contabilă este comunicată utilizatorilor. Prin bilanț, situația de profit și pierdere și celelalte componente ale situațiilor financiare, datele contabile sunt transformate într-un instrument de analiză și decizie. Totuși, relevanța lor depinde direct de calitatea procesului contabil anterior (Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, 2013; Nedeița, 2019).

De exemplu, înregistrarea unei creanțe fără document justificativ sau fără înregistrarea în conturi poate afecta atât exactitatea evidenței, cât și încrederea utilizatorilor în informațiile raportate.

În baza exemplului expus, veridicitatea informației contabile nu depinde doar de existența unei valori numerice, ci de întregul proces prin care aceasta este documentată și verificată.

O etapă prin care se asigură credibilitatea este controlul intern. Verificarea documentelor, respectarea procedurilor, inventarierea elementelor patrimoniale, confruntarea soldurilor și delimitarea responsabilităților contribuie la prevenirea erorilor și la identificarea neregulilor.

În contextul celor expuse, informația contabilă credibilă are valoare pentru diferite categorii de utilizatori. Managerii o folosesc pentru planificare, coordonare și control. Investitorii și creditorii o utilizează pentru a aprecia stabilitatea entității și gradul de risc asociat. Autoritățile publice urmăresc conformitatea și corectitudinea obligațiilor declarate, iar partenerii comerciali apreciază seriozitatea unei entități inclusiv în funcție de modul în care aceasta își organizează evidența contabilă (Bărbăneagră et al., 2020; Legea contabilității și raportării financiare nr. 287/2017).

Pe baza celor analizate, se poate afirma că informația contabilă devine credibilă nu prin simpla consemnare a unor valori, ci printr-un proces care implică documentare, clasificare, prelucrare, corelare și control. Tocmai această succesiune de operațiuni conferă contabilității rolul de consolidarea încrederii în informația din situațiile financiare (Ionașcu, 2003).

Concluzii. În urma cercetării realizate, se constată că rolul contabilității nu poate fi redus la simpla înregistrare tehnică a operațiunilor economice. Contabilitatea îndeplinește o funcție mai amplă, aceea de a transforma datele privind activitatea entității în informații inteligibile, utile și credibile pentru utilizatori.

Studiul a evidențiat că această credibilitate se construiește prin acțiunea cumulativă a mai multor mecanisme: documentele justificative, dubla înregistrare, balanța de verificare, situațiile financiare și controlul intern. Fiecare dintre aceste elemente are propriul său rol, însă importanța lor reală rezultă din modul în care funcționează împreună.

Totodată, caracterul credibil al informației contabile este indispensabilă pentru fundamentarea deciziilor economice. Fără informații verificate și bine structurate, managementul nu poate aprecia corect rezultatele activității, investitorii și creditorii nu pot evalua riscurile, iar relația entității cu autoritățile și partenerii externi poate fi afectată.

În plan practic, se recomandă acordarea unei atenții sporite disciplinei documentare, respectării regulilor contabile și consolidării controlului intern, întrucât acestea reprezintă fundamentul calității informației contabile. Prin informațiile furnizate de contabilitate, studiul bazelor contabilității ar trebui să evidențieze nu doar aspectele procedurale, ci și rolul contabilității în asigurarea transparenței, responsabilității și credibilității informației economice.

Concluzionând, contabilitatea trebuie privită ca un mecanism de încredere a informației economice, deoarece oferă cadrul prin care realitatea economică este nu doar înregistrată, ci și ordonată, verificată și comunicată într-o formă capabilă să inspire încredere.

REFERINȚE:

1. Bajan, M., Grigori, L., & Burzyńska, D. (2023). Organizarea contabilității și impactul asupra calității informațiilor din situațiile financiare. În *International Scientific Conference on Accounting ISCA 2023 : Collection of scientific articles / Culegere de articole științifice* (pp. 66–72). Chișinău: ASEM.
2. Bărbăneagră, T., Slonovschi, I., & Mihaila, S. (2020). Bazele contabilității: note de curs și aplicații practice. Chișinău: ASEM.
3. Ionașcu, I. (2003). *Epistemologia contabilității*. București: Editura Economică.
4. Lazari, L., Iavorschi, I., & Bajan, M. (2025). Informația contabilă: abordări conceptuale și impactul asupra deciziilor economice. *Economica*, 1(131), 78–91.
5. Legea contabilității și raportării financiare nr. 287 din 15 decembrie 2017. (2017). *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*.
6. Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova. (2013). *Standardele Naționale de Contabilitate*. Chișinău.
7. Nederița, A. (2019). *Contabilitatea financiară conform noilor standarde*.

Coordonator științific: BAJAN Maia, dr., conf.univ.
Academia de Studii Economice din Moldova, Republica Moldova,
Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61
e-mail: bajan.maia@ase.md